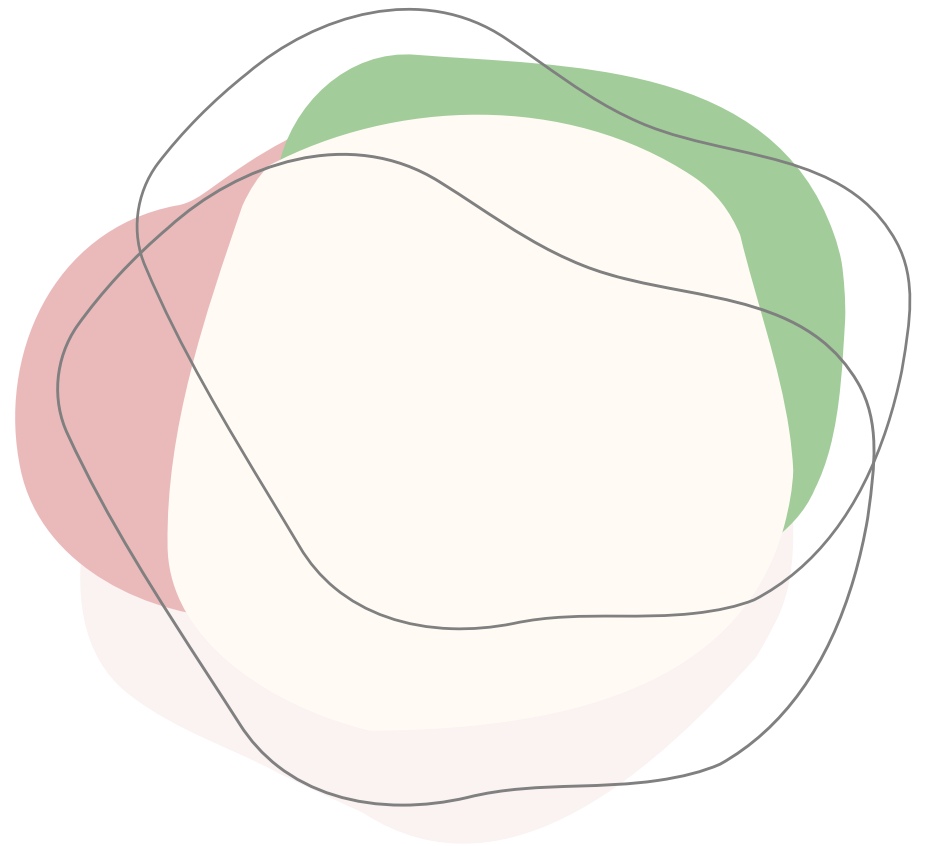
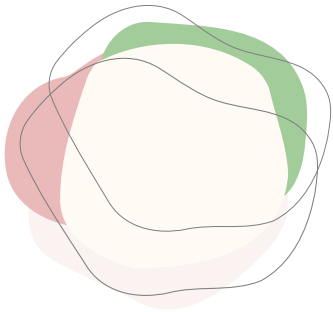


Richting met Ruimte

Akkoord op hoofdlijnen
gemeente Oisterwijk 2026-2030



Mei 2026



Inhoudsopgave

Voorwoord – Richting met Ruimte	3
Uitgangspunten	4
Uitgangspunten voor samenwerking in de raad	4
Bestuurlijke uitgangspunten	5
Regionale samenwerking	6
Financiële uitgangspunten	7
Netcongestie	8
Water	9
Speerpunten	10
Thema's	14
Kompasprojecten	29
Bijlage 1: inbreng partijen en terugkoppeling	30

Voorwoord – Richting met Ruimte

Oisterwijk staat voor grote opgaven. Die vragen niet om dichtgetimmerde oplossingen, maar om vertrouwen, openheid en de bereidheid om samen te werken; in het college, in de gemeenteraad en vooral met de inwoners van onze gemeente. Voor ons staat samenwerking centraal als uitgangspunt tijdens de komende raadsperiode en geven we in dit akkoord richting met ruimte.

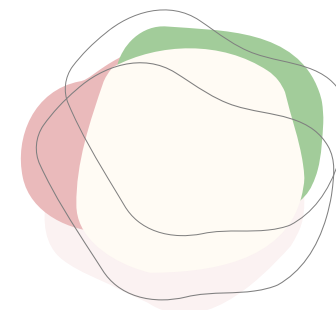
Dit akkoord is daarom bewust opgesteld op hoofdlijnen. Het is geen sluitstuk, maar een uitnodiging. Een uitnodiging aan de gehele gemeenteraad om dit akkoord samen verder te brengen, te verdiepen en aan te scherpen de komende periode. Goede ideeën kunnen overal vandaan komen, en verdienen het om op inhoud te worden beoordeeld. Wij reiken dan ook expliciet de hand aan alle fracties in de gemeenteraad, met ruimte voor wisselende meerderheden en met respect voor het dualisme tussen raad en college.

De keuze voor een coalitie van drie partijen met drie voorgedragen wethouders hebben we weloverwogen gemaakt. Deze samenstelling zorgt voor bestuurlijke stabiliteit en continuïteit in een periode waarin veel speelt: van woningbouw en veranderingen in het sociaal domein tot financiële uitdagingen en grote projecten. Met drie wethouders kiezen we voor een compact en ervaren college dat duidelijk verantwoordelijkheid neemt, met heldere portefeuillevverdelingen en ruimte voor nauwe onderlinge samenwerking. Tegelijk betekent deze keuze nadrukkelijk niet dat anderen buitenspel staan. Integendeel: als partijen willen we verbinden, luisteren en samenwerken, binnen en buiten de raad.

Wij zien volop kansen om samen aan de toekomst van Oisterwijk, Moergestel, Haaren en Heukelom te bouwen. Dat doen we niet alleen met alle partijen in de gemeenteraad en het college, maar ook met inwoners, organisaties, ondernemers, verenigingen en andere maatschappelijke partners. Oisterwijk is sterk door de inzet en betrokkenheid van velen. Door vroegtijdig in gesprek te gaan, beleid samen vorm te geven en duidelijk terug te koppelen, versterken we het draagvlak en de kwaliteit van besluiten. We hechten daarbij grote waarde aan de rol van lokale partners zoals de Adviesraad Sociaal Domein, het Centrummanagement, het B-team, DEC, SKN Oisterwijk en velen anderen in onze gemeente, die ons helpen beleid te toetsen aan de praktijk en aan wat inwoners nodig hebben.

Met dit akkoord zetten wij een koers uit voor 2026–2030. Een koers die richting geeft én ruimte biedt voor initiatieven, voor nieuwe inzichten en voor samenwerking. Zo werken we samen aan een sterk, duurzaam en toekomstbestendig Oisterwijk.

De fracties van PGB, VVD en D66



Uitgangspunten

Uitgangspunten voor samenwerking in de raad

Wij hechten grote waarde aan een open, constructieve en respectvolle samenwerking binnen de gemeenteraad. Dit akkoord is er een op hoofdlijnen en nadrukkelijk geen allesomvattend sluitstuk. Goede ideeën kunnen uit alle fracties komen en willen we steeds op inhoud beoordelen. Dit hebben we ook gedaan met de inhoudelijke inbreng voor het akkoord van de andere partijen. De schuingedrukte teksten in dit akkoord komen van deze andere partijen. In bijlage 1 is deze inbreng genoteerd met de wijze van verwerking.

Wij staan open voor voorstellen van alle partijen in de raad en wegen deze altijd serieus. Wij werken vanuit het uitgangspunt van dualisme, waarbij raad en college ieder hun eigen rol en verantwoordelijkheid hebben. De raad wordt vroegtijdig betrokken bij de kaderstelling op belangrijke dossiers, zodat richting, afwegingen en randvoorwaarden helder zijn voordat besluitvorming plaatsvindt. Daarbij laten wij expliciet ruimte voor wisselende meerderheden.

In het debat en in de politieke omgang zijn wij waar nodig hard op de inhoud maar altijd zacht op de relatie. Wij voeren het gesprek met respect voor elkaars standpunten en vanuit wederzijds vertrouwen. Wij nodigen de andere partijen dan ook uit over de uitwerking van dit akkoord mee te praten, inbreng te leveren en initiatieven te nemen. Dat geldt des te meer voor onderwerpen die niet in dit akkoord zijn opgenomen.



Bestuurlijke uitgangspunten

Wij besturen vanuit de overtuiging dat Oisterwijk een zelfstandige en krachtige gemeente is en blijft, waarin wij bewust oog houden voor de eigen identiteit en kracht van Moergestel, Haaren, Oisterwijk en buurtschap Heukelom. Wij staan voor een open, transparant en uitlegbaar bestuur dat duidelijk is in zijn keuzes en betrouwbaar is in zijn handelen. Onze inwoners mogen erop vertrouwen dat besluiten zorgvuldig tot stand komen en dat het bestuur aanspreekbaar is op gemaakte keuzes.

Wij kiezen voor minder regels en meer werken vanuit vertrouwen. Waar mogelijk geven wij ruimte aan initiatief en ondernemerschap van inwoners, organisaties en bedrijven. Wij zijn ambitieus in wat wij willen bereiken, maar realistisch in wat wij waar kunnen maken. Daarbij hebben wij oog voor financiële randvoorwaarden, uitvoerbaarheid en ambtelijke capaciteit.

“De gemeente is er voor de inwoners, niet andersom. Dat betekent dat beleid en uitvoering moeten leiden tot inwoners die tevreden zijn met de kwaliteit, begrijpbaarheid en helderheid van de terugkoppelingen van de gemeente (ook als het antwoord ‘nee’ is). Daarnaast moet de gemeente begrijpelijk, toegankelijk en benaderbaar zijn.”

Bestaande visies en bijbehorende uitvoeringsprogramma's, net zoals de bestaande kompasprojecten, blijven we volgen als een goede basis voor ons handelen. Waar nodig, actualiseren we deze. Nieuwe keuzes en ontwikkelingen plaatsen wij in samenhang met wat eerder is vastgesteld.

We blijven inzetten op bestuurlijke vernieuwing. Met ‘Oisterwijk Bouwt’ is in de vorige bestuursperiode een goede basis gelegd voor een sterkere samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. In deze periode bouwen we daarop voort met ‘Oisterwijk Verbindt!’. Daarmee zetten we de volgende stap, met een nadrukkelijker focus op de verbinding met inwoners.

De goede ervaringen met dorpswethouders zetten we voort. Dorpswethouders zijn het herkenbare aanspreekpunt voor ontwikkelingen en initiatieven in de dorpen met oog voor hun eigen identiteit.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking is voor ons geen doel op zich, maar een middel. Zo waarderen we de organische samenwerking met de gemeenten Goirle en Hilvarenbeek (de GH0-samenwerking) op thema's waar deze samenwerking meerwaarde heeft. Ook binnen Hart van Brabant stellen we ons op als een meewerkende partnergemeente waarbij we zien dat grootschalige opgaven, zoals de jeugdzorg en de energietransitie, voorbij gemeentegrenzen gaan.



Financiële uitgangspunten

De gemeente Oisterwijk staat voor een financieel uitdagende periode. Net als veel andere gemeenten hebben wij te maken met onzekerheden rondom het Gemeentefonds. Daarnaast zien we een toenemende druk van (nieuwe) structurele taken waarvoor niet altijd voldoende compensatie beschikbaar is. Tegelijkertijd willen we in financieel uitdagende tijden blijven investeren in onze samenleving met oog voor maatschappelijk rendement.

Een gezonde financiële positie is daarvoor een essentiële randvoorwaarde. We maken duidelijke keuzes, bewaken onze financiële weerbaarheid en blijven sturen op een solide begroting. We hanteren de volgende financiële uitgangspunten:

- Wij gaan voor een meerjarig sluitende begroting.
- Wij houden de gemeente Oisterwijk financieel gezond, ook bij onzekerheden vanuit landelijke ontwikkelingen zoals schommelingen in het Gemeentefonds.
- De begroting is gebaseerd op reële inschattingen van de te maken kosten voor de gemeentelijke activiteiten, ongeacht het bedrag dat door het Rijk voor deze activiteiten beschikbaar wordt gesteld.
- Het richtpunt voor de weerstandsratio blijft 1,5. Bij een weerstandsratio lager dan 1 is er geen ruimte voor nieuw beleid dat de lasten verhoogt. In dat geval worden er maatregelen getroffen om de weerstandsratio weer boven de 1 te brengen. Nieuw beleid is in die situatie alleen mogelijk bij gelijktijdig en evenredig afschalen van bestaand beleid. Bij een weerstandsratio tussen 1 en 1,5 kan nieuw beleid worden uitgerold, zolang dat de groei van de weerstandsratio naar 1,5 niet belemmert.
- De solvabiliteitsratio dient minimaal 20% te bedragen. De solvabiliteit mag tijdelijk, tijdens de looptijd van de investering, onder deze norm komen als daardoor een investering met een verwacht positief rendement mogelijk is.
- Structurele lasten worden gedekt met structurele baten.
- We nemen alleen taken van het Rijk over wanneer hier voldoende middelen ter beschikking voor worden gesteld.
- Algemene belastingen stijgen niet meer dan alleen trendmatig.
- Nieuwe investeringen worden niet gedekt uit de reserves, tenzij er sprake is van investeringen zonder vervangingsvraag.
- Bij (dreigende) tekorten wordt eerst gekeken naar kostenbesparingen. Keuzes maken is hierbij onvermijdelijk.
- Waar mogelijk wordt maximaal ingezet op subsidies ter dekking van kosten. Subsidies worden niet ingerekend in de begroting wanneer er nog geen definitieve toekenning is.
- Uitgangspunt is dat tegenvallers binnen eigen programma's opgevangen worden.
- We gaan terughoudend om met het gebruik van de algemene reserves.

Netcongestie

Voor we ingaan op onze plannen is het nodig het onderwerp van netcongestie apart onder de aandacht te brengen omdat dit een van de grootste belemmeringen is voor de ontwikkelingen in onze gemeente. Het volle elektriciteitsnet raakt vrijwel alle gemeentelijke ambities: woningbouwprojecten lopen vertraging op, ondernemers kunnen niet verduurzamen of uitbreiden, de warmtetransitie stukt en de uitbreiding van laadinfrastructuur komt onder druk te staan. De verwachting is dat deze situatie de komende jaren aanhoudt en verergert.

Hoewel netbeheerders verantwoordelijk zijn voor het elektriciteitsnet, hebben we als gemeente ook een rol in hoe we omgaan met netcongestie. Waar dit binnen de bevoegdheden mogelijk is, moet de gemeente faciliterend optreden. We verbinden partijen en benutten de ruimte die wet- en regelgeving biedt om vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen.

In deze bestuursperiode brengen we de netcongestiesituatie binnen onze gemeente helder in beeld. We maken inzichtelijk waar de huidige en toekomstige knelpunten zitten en wat dit betekent voor lopende en geplande projecten op het gebied van wonen, economie, mobiliteit en duurzaamheid. Dit beeld vormt de basis voor transparante keuzes en duidelijke prioritering. Daarbij houden we oog voor projecten met een groot maatschappelijk belang.

We zetten in op een proactieve samenwerking met de netbeheerders, de provincie, regionale partners en lokale ondernemers. Door plannen tijdig te delen en ontwikkelingen beter op elkaar af te stemmen, vergroten we de kans op snellere netverzwaring en slimmer gebruik van de beschikbare capaciteit. Daarnaast stimuleren en faciliteren we waar mogelijk lokale en collectieve oplossingen, zoals energiehubs, congestievrij bouwen, energieopslag en het slim combineren van het opwekken en gebruik van energie.

Netcongestie vraagt ook om heldere afspraken met betrokken partners. Samen informeren we inwoners, ondernemers en initiatiefnemers tijdig over wat wel en niet mogelijk is, welke consequenties dat heeft voor plannen en welke alternatieven onderzocht kunnen worden. Zo bieden we duidelijkheid en perspectief, ook wanneer ontwikkelingen door netbeperkingen vertraging oplopen.

Water

Naast netcongestie vormt water een steeds bepalendere randvoorwaarde voor de ontwikkelingen in onze gemeente. Oisterwijk krijgt net als de rest van Nederland de komende jaren te maken met uiteenlopende wateropgaven die sterk met elkaar samenhangen: verdroging, wateroverlast, de beschikbaarheid van voldoende schoon drinkwater en de gevolgen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Door langdurige perioden zonder regen neemt de verdroging toe. Dit heeft effecten op natuur, landbouw en biodiversiteit, maar ook op de beschikbaarheid van (drink)water en de kwaliteit van onze leefomgeving. Tegelijkertijd zorgen hevigere regenbuien steeds vaker voor wateroverlast in dorpen, wijken en het buitengebied. Het watersysteem staat onder druk en is onvoldoende ingericht op deze extremen. Daarnaast wordt het drinkwater steeds schaarser, terwijl de vraag toeneemt door groei, verstedelijking en klimaatverandering.

In lijn met deze ontwikkelingen vraagt de Kaderrichtlijn Water de komende jaren extra aandacht. De verwachting is dat het behalen van de Europese doelen voor waterkwaliteit complex wordt, met mogelijke gevolgen voor ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en uitvoerbaarheid van projecten.

In deze bestuursperiode brengen wij de watersituatie binnen onze gemeente integraal in beeld. We analyseren waar de knelpunten liggen op het gebied van verdroging, wateroverlast, waterkwaliteit en drinkwatervoorziening en wat dit betekent voor wonen, natuur, economie en landbouw. Deze analyse vormt de basis voor een gerichte en samenhangende aanpak.

We werken daarbij nauw samen met het waterschap, de provincie, drinkwaterbedrijven, regionale partners en lokale stakeholders. Waar mogelijk benutten we koppelkansen met andere opgaven, zoals klimaatadaptatie, natuurontwikkeling en ruimtelijke inrichting. Heldere communicatie naar inwoners, ondernemers en initiatiefnemers over wat wel en niet mogelijk is, staat daarbij centraal.

Speerpunten

Met deze speerpunten benoemen wij de inhoudelijke zwaartepunten van dit akkoord gebaseerd op de verkiezingsprogramma's en de inhoudelijke inbreng van alle partijen. Wij gebruiken deze speerpunten om accenten te leggen en duidelijk richting te geven als het gaat om onderstaande thema's.

Betaalbare woningbouw: van plannen naar realisatie

Oisterwijk houdt vast aan haar stevige ambitie voor betaalbare woningbouw en zet de volgende stap: van plannen maken naar woningen realiseren. De behoefte is groot en de koers is helder. Nu brengen we snelheid, focus en samenwerking aan in de uitvoering.

Onze uitgangspunten voor de woningbouwplannen gemeentebreed blijven ongewijzigd:

- Minimaal 30% sociale woningbouw
- Minimaal 40% middenhuur en betaalbare koop
- Maximaal 30% woningen hoog segment

De woningbouwambitie staat en de planvoorraad is ruim voldoende (130%) ten opzichte van de opgave van 1.500 woningen. De uitdaging zit in het daadwerkelijk bouwen. Daarom richten we ons op versnelling door scherp te prioriteren. We organiseren processen slimmer, laten procedures waar mogelijk parallel lopen en stemmen vroegtijdig af met ontwikkelaars, corporaties en andere partners om vertraging te voorkomen.

We maken daarbij actief gebruik van versnellingsmogelijkheden vanuit het Rijk, vooral op aangewezen sleutellocaties. Nieuwbouw realiseren we op de juiste plek, passend bij de schaalgrootte en identiteit van onze dorpen en het landschap. Dat betekent verdichten waar het kan, zorgvuldig uitbreiden waar nodig en altijd met respect voor bodem, water, natuur en cultuurhistorie. Deze integrale benadering

sluit aan bij de ruimtelijke koers zoals onder andere vastgelegd in het koersdocument Oostflank en de Visie Buitengebied.

Tegelijk brengen we per project de belangrijkste belemmeringen, zoals stikstof, netcongestie, grondposities en uitvoeringscapaciteit in beeld. We werken gericht aan oplossingen, bijvoorbeeld via samenwerking, maatwerk en waar nodig een gerichte lobby richting provincie en het Rijk.

We versnellen de bouw van passende woningen voor senioren en starters, zetten in op flexwoningen en benutten de bestaande woningvoorraad beter. We kijken naar creatieve woonvormen, zoals splitsen, mantelzorgwoningen en het stimuleren van hospiteren. Zo creëren we beweging op de woningmarkt en maken we sneller ruimte voor starters, senioren en gezinnen.

Fietsverbindingen

We zetten in op een gefaseerde verbetering van fietsverbindingen binnen en tussen Heukelom, Haaren, Moergestel en Oisterwijk. Hierbij hebben we oog voor veiligheid, kwaliteit en samenhang. Als basis wordt een compacte inventarisatie gemaakt van bestaande routes, ontbrekende schakels en bekende knelpunten. We kijken hierbij ook naar verbindingen richting voorzieningen, OV-knooppunten en routes naar de omliggende gemeenten.

Voor de uitvoering wordt structureel financiële ruimte vrijgemaakt, waarbij investeringen in fietsvoorzieningen waar mogelijk worden gekoppeld aan onderhouds- en herinrichtingsprojecten. Voor snelfietsverbindingen en intergemeentelijke routes zoeken wij actief de samenwerking met buurgemeenten en de provincie, met als doel externe financiering te benutten en regionale samenhang te versterken.

Bekende en urgente knelpunten worden voortvarend aangepakt. Routes waar veiligheid en kwaliteit tekortschieten, krijgen prioriteit in de uitvoering. Het fietspad

tussen Haaren en Oisterwijk krijgt daarbij hoge prioriteit. We kiezen hierbij voor een pragmatische aanpak, met duidelijke keuzes en heldere communicatie richting inwoners over wat wanneer gerealiseerd wordt.

AI (kunstmatige intelligentie)

We zetten gericht in op het gebruik van AI om gemeentelijke dienstverlening optimaler, toegankelijker (bijvoorbeeld via chatbots) en klantvriendelijker (bijvoorbeeld 24/7 beschikbaar) te maken. Een doorlopende ontwikkeling van digitale dienstverlening is nodig en toepasbaar in alle domeinen, van Wmo-afhandeling en vroegsignalering van schulden, vergunningverlening (waaronder het vereenvoudigen van evenementenvergunningen) en bezwaarafhandeling, tot verkeershandhaving en het digitaal sturen op verkeersstromen. Inwoners profiteren van veilige en transparante digitale dienstverlening, waarbij de mens altijd eindverantwoordelijk blijft. We starten met het opstellen van een integrale visie op AI, die wordt vertaald naar een concrete uitvoeringsagenda met actiepunten.

Datagedreven werken

We versterken datagedreven werken en digitale dienstverlening binnen alle gemeentelijke domeinen om betere besluiten te nemen en effectiever te sturen. In het sociaal domein gebruiken we data bijvoorbeeld voor vroegsignalering en gerichte ondersteuning. In de openbare ruimte zetten we data in om verkeersstromen te optimaliseren en slimme analyses te maken ten behoeve van bereikbaarheid, veiligheid en handhaving. Binnen de bedrijfsvoering gebruiken we data om processen efficiënter en inzichtelijker te maken. Zo loodsen we Oisterwijk veilig en slim het digitale tijdperk in, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

Leefbaarheidsplannen en -budgetten

Leefbaarheid ontstaat in de dorpen, wijken en buurten zelf. Daarom werken we wijk- en dorpsgericht, met leefbaarheidsplannen die samen met inwoners worden opgesteld en uitgevoerd. Inwoners bepalen de prioriteiten en de gemeente faciliteert,



ondersteunt en zorgt voor duidelijke kaders. Een goed voorbeeld van hoe we willen werken hiermee is Park Ruijbosch in Haaren.

Om plannen ook daadwerkelijk te realiseren, zetten we leefbaarheidsbudgetten in. Deze budgetten zijn bedoeld voor concrete initiatieven van inwoners die zowel sociaal als fysiek van aard kunnen zijn en bijdragen aan de leefbaarheid van dorp, wijk of buurt. De inzet van deze budgetten is laagdrempelig, transparant en gericht op vertrouwen: niet onnodig vooraf dichtregelen, maar ruimte geven.

Waar inwoners taken zelf willen oppakken, omdat zij denken dat het beter, slimmer of efficiënter kan, bieden we daar ruimte voor. Binnen duidelijke afspraken kan de gemeente budgetten of verantwoordelijkheden overdragen. Zo versterken we betrokkenheid, eigenaarschap en draagvlak in alle dorpen in de gemeente.

Kadernota ouderen

De gemeente Oisterwijk heeft te maken met een driedubbele vergrijzing. Dit brengt voor alle inwoners uitdagingen met zich mee. Wij gunnen het senioren zelfstandig en gelukkig ouder te worden. We werken deze periode toe naar een kadernota ouderen. Deze nota heeft als doel een samenhangende aanpak te realiseren die wonen, zorg, welzijn, veiligheid, sport, cultuur en participatie verbindt om ouderen te ondersteunen bij gezond en zelfstandig ouder worden. Het bevat een doorontwikkelde visie op gelukkig en zelfstandig ouder worden in onze gemeente. In de nota wordt verbinding gelegd met bestaand beleid zoals de woonzorgvisie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voorzieningen binnen de sociale basisstructuur. Deze samenhang is essentieel om effectief in te spelen op de brede maatschappelijke opgaven waarvoor we staan.

Als onderdeel van bovenstaande ambities blijven we inzetten op het thema 'Ouder worden in Oisterwijk'. De focus ligt daarin op het beter zichtbaar en toegankelijk maken van het bestaande aanbod. We zoeken hierbij naar eigentijdse vormen van informatievoorziening die ook een verbindende rol tussen generaties kan spelen. Daarbij houden we rekening met degenen die minder digitaal vaardig zijn.



Daarnaast zetten we de campagne ‘Voor Elkaar’ opnieuw in, gericht op alle inwoners. Onderdeel van deze campagne is het tijdig voorbereiden op het ouder worden.

Water, bodem en natuur als richtinggevend principes

Oisterwijk groeit en ontwikkelt. We bouwen aan voldoende en betaalbare woningen, een sterke lokale economie en een duurzame toekomst. Dat vraagt om scherpe keuzes die we hebben vastgelegd in het koersdocument Oostflank. Deze keuzes zijn deze periode uitgangspunt en een richtinggevend fundament bij ruimtelijke ontwikkelingen.

“Natuur, bodem en water worden meegenomen in ruimtelijke keuzes.” Zij vormen het kompas om plannen beter, toekomstbestendiger en van hogere kwaliteit te maken. Dit past bij een moderne Omgevingswet benadering waarin functies volgen uit de kwaliteiten van de leefomgeving.

Natuur is geen sluitpost, maar een volwaardig vertrekpunt in de afweging, naast wonen, werken, bereikbaarheid en energie. We zetten waar mogelijk in op natuurlijk en ecologisch groenbeheer en het herstellen en versterken van groen in het buitengebied en in kernen en wijken. Water en bodem geven richting aan locatiekeuzes en inrichting, binnen wat ruimtelijk, maatschappelijk en financieel haalbaar is. Ontwikkelingen houden rekening met geldende wettelijke kaders, waaronder stikstof, en we zoeken actief naar oplossingen binnen die ruimte. Zo combineren we ambitie met realisme en voorkomen we vertraging achteraf.

Bij grotere ruimtelijke projecten brengen we vroegtijdig en integraal in beeld wat de effecten zijn op water, bodem en natuur. Deze integrale verkenning helpt om plannen te verbeteren, risico's te verkleinen en kansen te benutten voor biodiversiteit, klimaatadaptatie en leefkwaliteit. Gemeentelijke plannen moeten rekening houden met het minimaliseren van een afname van groen of biodiversiteit. Waar relevant, wordt daarbij ook gekeken hoe ontwikkelingen kunnen bijdragen aan een toekomstbestendig en efficiënt energiesysteem.

Het college en de raad maken op basis hiervan een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging. Met deze aanpak bouwen we aan een gemeente waar ruimtelijke ontwikkeling en natuurbescherming hand in hand gaan. We laten zien dat groei kan samengaan met een sterke natuur en een gezonde leefomgeving. Vandaag én voor de generaties na ons. In de vast te stellen Omgevingsvisie nemen we de richtinggevende principes en keuzes uit het Koersdocument Oostflank, de afspraken binnen de GGA (Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak), de aanpakken van de LDD (Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen) en de Kampina en de Oisterwijkse Bossen en Vennen volledig over. Daarnaast nemen we in de Omgevingsvisie duidelijke richtinggevende principes op voor klimaatadaptatie en voor een goede basiskwaliteit van natuur.

Thema's

Hieronder beschrijven wij de thema's waarop wij op hoofdlijnen ambities neerzetten.

Inwonersparticipatie

We betrekken inwoners, ondernemers en organisaties van Moergestel, Haaren, Heukelom en Oisterwijk actief bij plannen die hun leefomgeving raken, bijvoorbeeld bij de herontwikkeling van de huidige locatie van het gemeentekantoor. Duidelijkheid vooraf staat centraal: we werken met heldere kaders over doel, invloed en rolverdeling.

We volgen onverminderd de participatieverordening en de bijbehorende handreiking. Het is duidelijk wanneer inwonersparticipatie wordt ingezet, hoe het proces verloopt en wat inwoners mogen verwachten. We maken daarbij gericht gebruik van dorpsraden, wijkraden en burgerpanels, zodat inwonersparticipatie aansluit bij de verschillende kernen en doelgroepen.

We zorgen voor tijdige communicatie en heldere terugkoppelingen tijdens het participatieproces. Zo maken we inzichtelijk wat er met inbreng gebeurt en hoe dit bijdraagt aan de besluitvorming.

Jeugdgemeenteraad, kinderburgemeester en burgerschap

We geven jongeren een volwaardige stem in onze gemeente. Daarom richten we een jeugdgemeenteraad op, waarin jongeren actief meedenken, adviseren en initiatieven kunnen starten voor onderwerpen die hen raken. Om jongerenparticipatie zichtbaar en toegankelijk te maken, introduceren we een kinderburgemeester. Deze vervult een ambassadeursrol voor kinderen en jongeren en verbindt hun leefwereld met het gemeentebestuur. De kinderburgemeester en jeugdgemeenteraad krijgen een duidelijke plek binnen onze lokale democratie, met directe lijnen naar gemeenteraad en college.

We versterken burgerschap door structureel samen te werken met scholen en jongerenorganisaties. We ontwikkelen samen met de scholen een lesprogramma

voor groep 7/8 basisonderwijs tot en met het voortgezet onderwijs. Hiermee laten we kinderen kennis maken met bestuur en politiek. Dit doen wij in het verlengde van het vak burgerschap wat op de meeste scholen al wordt onderwezen. Jongeren leren zo niet alleen wat democratie is, maar ervaren ook dat hun stem ertoe doet. We zien hierbij een nadrukkelijke rol voor raads- en commissieleden.

Communicatie en dienstverlening

“Het is belangrijk te zorgen voor tijdige en duidelijke communicatie over nieuwe en lopende ontwikkelingen. Inwoners (en ook de raad) moeten vroeg betrokken worden bij plannen. We zetten in op meer transparantie over besluiten en keuzes, zodat inwoners weten wat er speelt en wat er met hun inbreng gebeurt.”

Communicatie tussen de gemeente en inwoners blijft een aandachtspunt. Wij blijven ons sterk maken voor een gemeente die helder en duidelijk communiceert met inwoners en goed naar hen luistert. De informatie moet duidelijk en concreet zijn, en bij langlopende trajecten moeten we regelmatig communiceren naar inwoners.

De dienstverlening mag meer digitaal, maar daarbij houden we rekening met inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Daarbij is het van belang dat de persoonlijke dienstverlening altijd blijft bestaan. Dienstverlening wint aan kwaliteit door een open houding, helder taalgebruik, meer servicegerichtheid en vooral door goed te luisteren. Geef niet alleen aan wat niet kan, maar vooral wat wél kan. Daarbij zoeken we naar de verbinding met de inwoner. Een mondelinge toelichting op voorgenomen negatieve besluiten is belangrijk. Daarnaast willen we structureel aan het einde van een traject feedback vragen. Zo leren we van de ervaringen van inwoners en kunnen we onze dienstverlening verbeteren.

Gemeentelijke organisatie

Onze gemeentelijke organisatie heeft oog en oor voor wat er leeft in Haaren, Moergestel, Heukelom en Oisterwijk, benut de kracht van inwoners en stemt haar



werkwijze daarop af. We verminderen regeldruk en denken in oplossingen: wat kan wél. We zijn een aantrekkelijke werkgever die investeert in ontwikkeling en het binden van medewerkers. We vullen structurele taken zoveel mogelijk in met eigen mensen, en zetten inhuur en samenwerking in de regio gericht en afgebakend in daar waar specifieke expertise nodig is. Investerings die bijdragen aan kwaliteit en continuïteit zijn daarbij uitlegbaar, ook als de kosten voor de baten uitgaan.

Grondbeleid

We houden vast aan het voeren van situationeel grondbeleid, zodat we in kunnen blijven spelen op kansen die zich voordoen. We houden het grondbeleid goed in de gaten en stellen het bij waar nodig.

“Daarnaast voeren we situationeel grondbeleid dat gericht is op het benutten van strategische kansen voor aankoop en herbestemming van geschikte gronden voor woningbouw.”

Gelden N65

De voormalig gemeente Haaren legde ooit 6 miljoen euro in voor maatregelen om de verkeersveiligheid en leefbaarheid rondom de N65 te verbeteren. Deze maatregelen zijn door de Raad van State afgewezen. Nog altijd is er geen helderheid over de kortetermijnmaatregelen voor de N65. Het ingelegde geld moet besteed worden aan verkeersmaatregelen tussen Helvoirt en Haaren, in lijn met het originele doel. Als verkeersmaatregelen voor dit grondgebied uitblijven dan moet actie ondernomen worden om het geld terug te halen.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de belangrijke wettelijk taak om huisvesting van scholen te faciliteren. De komende periode zullen onder andere De Hondsborg en 2College Durendael daarbij op de agenda staan en mogelijk tot besluitvorming worden gebracht. Beide onderwijsinstellingen dragen bij aan positieve voorzieningen en beeldvorming van onderwijs in onze gemeente. Bovendien hebben ze regionale en zelfs nationale uitstraling en dragen ze economisch bij aan Oisterwijk. Dat moet zo blijven en waar mogelijk versterkt worden. We nemen bij de komende ontwikkelingen



een positieve grondhouding aan.

Woningbouwversnelling en ruimte voor CPO's

De aanpak voor de versnelling van de gehele woningbouwopgave werken we uit in een concrete versnellingsagenda met duidelijke mijlpalen en een transparante, periodieke rapportage richting de raad. Zo houden we samen de vaart erin en maken we voortgang zichtbaar. Voor de thema's wonen, mobiliteit, natuur en landschap, water en bodem, economie, recreatie en landbouw blijven wij het Koersdocument Oostflank volgen.

“Voor het versnellen van de woningbouw zorgen we voor extra ambtelijke capaciteit voor de snelle behandeling en actieve begeleiding van woningbouwprojecten, ook voor kleinschaligere initiatieven (zoals CPO's). Daarnaast zetten we in op een strakkere borging van prestatieafspraken met woningcorporaties.”

We zien de meerwaarde van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). Initiatieven van inwoners dragen bij aan sterke sociale woonvormen. Deze initiatieven geven we waar mogelijk ruimte. CPO is geen doel op zich. We beoordelen en faciliteren initiatieven die passen binnen onze ruimtelijke plannen en beschikbare capaciteit en zorgen voor een duidelijk en voorspelbaar proces. Waar het kan, verbinden we CPO aan grotere gebiedsontwikkelingen, zodat het bijdraagt aan samenhang, kwaliteit en voortgang. Zo benutten we de kracht van kleinschalige initiatieven, zonder het tempo van de woningbouwopgave uit het oog te verliezen.

Voorzieningen

Om leefbare kernen te behouden, is het van belang dat de voorzieningen in de dorpen op peil zijn en blijven. De komende jaren zullen er woningen bijgebouwd worden en het is belangrijk om het voorzieningenniveau mee te laten groeien met deze ontwikkelingen. Om te bekijken wat er nodig is, maken we net zoals dat in Moergestel is gebeurd een analyse van het voorzieningenniveau per dorp/wijk.

Tijdig aanvullen budget starterslening

We blijven inzetten op de starterslening om zo de jeugd meer kansen te bieden op de woningmarkt. We vullen tijdig het budget aan voor de starterslening. Wanneer de pot leeg dreigt te raken, ontvangt de raad dit signaal, zodat het budget aangevuld kan worden. Zo houden we de starterslening toekomstbestendig, mede gelet op het grote aantal verwachte nieuwe woningen in onze gemeente.

Economie en bedrijventerreinen

Lokale ondernemers vormen de basis van onze economie. Zij zorgen voor werkgelegenheid, voorzieningen en een aantrekkelijk voorzieningenniveau. Wij stimuleren lokaal ondernemerschap door bij de uitbreiding van bedrijventerreinen of bij herstructurering rekening te houden met de meerwaarde van onze lokale ondernemers. Het uitgiftebeleid is een instrument waarmee we kunnen sturen. We blijven inzetten op de ambities en acties geformuleerd in de economische visie 2024-2030.

Afval en milieustraten

We zorgen voor voldoende milieustraten. We werken hierbij optimaal samen met omliggende gemeenten en economische partners. We stimuleren circulariteit in afvalverwerking. Kostendekkende uitvoering vormt de basis. Naast het continueren van bestaand beleid, onderzoeken en monitoren we branche- en regionale ontwikkelingen om het huidige afvalbeleid duurzamer, efficiënter en goedkoper te maken. Een provinciale aanpak kan daarbij in beeld komen.

Illegale stortingen

We gaan illegale stortingen, dumpingen en andere milieudelicten actief tegen. Deze zijn onacceptabel en tasten onze leefomgeving en natuur aan. We zetten in op een combinatie van handhaving, bewustwording en een goed toegankelijk afvalstelsel, zodat inwoners en ondernemers hun afval op een juiste manier kunnen aanbieden. We zorgen goed voor onze natuur door haar schoon en toegankelijk te houden, met voldoende afvalbakken zodat iedereen ervan kan blijven genieten.



Verkeersveiligheid, toegankelijkheid en mobiliteit

“We verbeteren de verkeersveiligheid door goed te kijken naar de inrichting en het beleid.” We blijven inzetten op de verkeersveiligheid in onze gemeente en bekijken waar koppelkansen liggen. Aan de hand hiervan zien we waar onze grootste opgaven liggen. Een beeld- en mobiliteitsplan kan hierbij helpend zijn. We richten ons op veilige fiets- en wandelpaden en wegen door het onderhoudsniveau op peil te houden. Verkeersoverlast wordt aangepakt op een manier die passend is bij de verkeerssituatie. Onze dorpskernen zijn en blijven bereikbaar voor al het verkeer, van voetganger tot auto. Hiermee blijft de detailhandel bereikbaar, ook voor de minder mobiele inwoner. Wanneer dit ten goede komt aan de leefbaarheid en veiligheid, is vermindering van ruimte voor de auto bespreekbaar.

Een ander aandachtspunt voor de openbare ruimte is de toegankelijkheid. Als gastvrije gemeente vinden wij het belangrijk dat de openbare ruimte inclusief is ingericht, zodat inwoners en bezoekers, ongeacht leeftijd, mobiliteit of beperking, zich goed, veilig en zelfstandig kunnen bewegen.

Als het gaat om bereikbaarheid van en voor ondernemers kijken we in samenwerking met hen naar slimme oplossingen om de mobiliteit te verbeteren.

Parkeren

We nemen de komende periode het thema parkeren onder de loep. We kijken hierbij onder andere naar parkeernormen, inrichting en vergroening van parkeerplekken, bereikbaarheid van natuurgebieden en de regels voor betaald parkeren.

De Lind en leefbaarheid van het centrum

De Lind is het kloppend hart van Oisterwijk en vervult een belangrijke rol als verblijfsgebied, ontmoetingsplek en economische drager van het centrum. We hechten daarom groot belang aan een goed functionerend, aantrekkelijk, toegankelijk en leefbaar centrum waarin ruimte is voor ontmoeting, evenementen en ondernemerschap, en waarin inwoners en bezoekers zich veilig en prettig voelen. We zien De Lind nadrukkelijk als onderdeel van een bredere integrale centrumontwikkeling.

We wachten de uitkomsten af van het traject voor het omgevingsprogramma Toekomstbeeld Centrum (de Lind) en zien dit programma als een belangrijke bouwsteen voor toekomstige keuzes. Tegelijkertijd spreken we nu al uit dat bij de verdere ontwikkeling van De Lind veiligheid, toegankelijkheid voor iedereen, voldoende groen en schaduw, en een prettige verblijfskwaliteit leidend zijn. Vergroening draagt bij aan klimaatadaptatie, gezondheid en een aantrekkelijker verblijfsgebied. Bovendien past dit bij de ambitie om de openbare ruimte toekomstbestendig in te richten.

Veiligheid

Een veilig gevoel in onze gemeente begint bij zichtbare en effectieve handhaving. Wij vinden het belangrijk dat regels worden nageleefd en dat handhavers aanwezig, aanspreekbaar en herkenbaar zijn in onze dorpen en wijken. We zetten in op versterking van de sociale netwerken van onze inwoners om het gevoel van veiligheid te versterken. We stimuleren in wijken en buurten ook om de omgeving zelf veilig te houden. We zien hiervan al goede voorbeelden zoals Burgernet, Buurtpreventie, buurtapps en het aanplanten van groen waarbij mensen elkaar ontmoeten.

We continueren het uitgebreide toezicht in het openbaar gebied, bijvoorbeeld met het doorontwikkelen van ons cameratoezicht.

Ondermijning en weerbaarheid

Met een gerichte aanpak van ondermijnende criminaliteit (zowel in de fysieke als de digitale wereld) behoeden we inwoners en ondernemers voor de effecten die georganiseerde misdaad op hen kan hebben. Voorbeelden hiervan zijn hennepkwekerijen, drugslabs en seksuele uitbuiting (mensenhandel). Als gemeente zijn wij een belangrijke schakel in de georganiseerde aanpak tegen ondermijnende criminaliteit. We versterken onze informatiepositie, zetten bestuurlijke maatregelen in en bieden (preventieve) hulpverlening.

We moeten ons de komende raadsperiode voorbereiden op de mogelijke gevolgen die snelle, niet direct beïnvloedbare, ontwikkelingen op onze leefbaarheid hebben. Denk aan gevolgen van natuurgeweld als het gevolg van klimaatverandering, cyberaanvallen



die onze samenleving lam leggen en schaarste van energie en water.

Wij versterken de maatschappelijke weerbaarheid tegen hybride dreigingen, rampen en crises. We dragen bij aan een veerkrachtige samenleving waarin inwoners zelf- én samenredzaam zijn. We zorgen ervoor dat de basisvoorzieningen voor inwoners beschikbaar blijven en dat de continuïteit van de maatschappij en de gemeentelijke organisatie geborgd blijft. Het inrichten van noodsteunpunten kan hier onderdeel van uitmaken.

Weerbaarheid strekt zich ook uit tot de digitale omgeving. Daarbij kijken we naar onze afhankelijkheid van grote buitenlandse techbedrijven en sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen gericht op het verkrijgen van meer digitale autonomie zoals Common Ground en de Nederlandse digitaliseringsstrategie (NDS). Daarnaast hebben we aandacht voor het digitaal vaardig en weerbaar maken van de gemeentelijke organisatie.

Wij maken ons ook sterk voor een samenleving waarin het goed gaat met onze inwoners en waarin iedereen de kans krijgt veilig en gezond te leven. Binnen het zorg- en veiligheidsdomein betekent dit dat we, samen met onze partners, vroegtijdig signaleren wanneer inwoners kwetsbaar zijn of dreigen vast te lopen.

Erfgoed en monumenten(zorg)

Erfgoed en monumenten vormen een essentieel onderdeel van de identiteit van Heukelom, Oisterwijk, Haaren en Moergestel. Ze vertellen het verhaal van wie wij zijn en dragen bij aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Erfgoed is voor ons geen statisch gegeven, maar een levend onderdeel van de samenleving dat meebeweegt met de tijd.



Wij blijven inzetten op goed onderhoud en het behoud van waardevolle historische structuren die van waarde zijn voor de identiteit en aantrekkingskracht van Oisterwijk, zoals het Natuurtheater. Eigenaren van monumenten ondersteunen we actief met duidelijke regelgeving en maatwerk in vergunningverlening. Tegelijk bieden we ruimte voor verduurzaming en herbestemming, zodat leegstand wordt voorkomen en monumentale panden een passende functie krijgen. Zo blijft ons erfgoed ook voor toekomstige generaties behouden.

Evenementen

Evenementen dragen bij aan de levendigheid, ontmoetingen en de aantrekkingskracht van Oisterwijk. We blijven initiatieven ondersteunen. Hierbij hebben we aandacht voor evenementen, zoals festivals, die bijdragen aan een positieve uitstraling van Oisterwijk. Daarbij maken we duidelijke keuzes: we ontwikkelen heldere criteria en maken een integrale afweging bij de inzet van ondersteuning en middelen voor evenementen.

Recreatieparken met en zonder toeristisch perspectief

Binnen het thema ‘Duurzaam en Veilig Recreëren’ willen we het mogelijk maken dat mensen permanent kunnen wonen op de vier recreatieparken zonder toeristisch perspectief (Albion, Sparrenburg, Villapark Hermitage en Recreatiepark Hermitage). We werken in principe mee aan planologische procedures voor die parken onder duidelijke voorwaarden en met aandacht voor leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Tegelijkertijd zetten we in op het versterken van recreatieparken die wél voldoende toeristisch perspectief hebben. We voeren hierover het gesprek met eigenaren en betrokkenen en signaleren tijdig waar knelpunten ontstaan, zodat we waar mogelijk kunnen bijsturen en ongewenste transities voorkomen kunnen worden.

Natuurspeeltuinen en voedselbossen

We investeren in een groene en gezonde leefomgeving. Daarom stimuleren we de ontwikkeling van natuurspeeltuinen als veilige, inclusieve speelplekken waar kinderen spelenderwijs in contact komen met natuur en beweging. Park Ruijbosch in Haaren is hier een mooi voorbeeld van. Daarnaast ondersteunen we de aanleg van voedselbossen, die bijdragen aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, educatie en sociale verbinding. Waar mogelijk worden deze initiatieven ontwikkeld in samenwerking met bewoners en maatschappelijke partners.

Landbouw, intensieve veehouderij en boom-, tuin-, en sierteelt

We kiezen voor een toekomstbestendige veehouderij in ons buitengebied.

We erkennen het belang van de agrarische sector en gaan in gesprek met veehouderijbedrijven over hun toekomst. Tegelijk zien we dat de grenzen aan verdere groei zijn bereikt en dat een transitie naar een duurzamere en meer natuurinclusieve landbouw noodzakelijk is. We bieden ruimte aan ondernemers die in ons buitengebied willen vernieuwen en verduurzamen mits dit aantoonbaar bijdraagt aan een gezond en aanvaardbaar leefklimaat, dierenwelzijn en natuurkwaliteit.

We stimuleren bewezen innovaties en begeleiden waar nodig de transitie naar andere vormen van landbouw, in lijn met provinciaal en landelijk beleid. Zo werken we samen aan een schoon, gezond en aantrekkelijk buitengebied voor inwoners én ondernemers. We handelen als een betrouwbare overheid, in lijn met provinciaal en landelijk beleid en het Koersdocument Oostflank. We werken toe naar een toekomstbestendig buitengebied met duidelijke keuzes voor leefbaarheid, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit.

We hechten waarde aan de economische pijlers in Oisterwijk zoals boom- en sierteelt en tuinbouw. Hun doorlopende ontwikkeling, innovaties en vergaand duurzaamheidsbesef zijn voorbeelden voor de branche. Oisterwijkse ondernemers pakken hiermee een voortrekkersrol. Vanuit de gedachte dat het onze plicht is zuinig om te gaan met onze leefomgeving met respect voor de branche en goed werkgeverschap, pakken we als gemeente een ondersteunende en faciliterende rol. Hierbij faciliteren we de dialoog tussen natuurorganisaties en deze ondernemers. Naar



buiten toe zullen we het imago ‘Tuin van Brabant’ en ‘Versailles van het Noorden’ blijven stimuleren en uitdragen.

Positieve gezondheid

We blijven inzetten op preventie en positieve gezondheid binnen het sociaal domein, want voorkomen is beter dan genezen. We zetten hiermee verder in op de beweging ‘van zorg naar welzijn’. Verenigingen, vrijwilligers, sport en cultuur vervullen hierin een belangrijke functie. Zij bevorderen ontspanning, beweging en sociale cohesie en zorgen voor sociale netwerken. We zetten daarom nog steviger in op de doorontwikkeling van de samenwerking met verenigingen omtrent de signaalfunctie die zij vervullen richting Loket Wegwijs en de basisstructuur. Zo kunnen we samen onze inwoners helpen en bijdragen aan een gezonde samenleving.

Jeugdzorg en jongerenwerk

Wij hechten belang aan het beheersen van de kosten in de jeugdzorg en zien de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd als noodzakelijk om het jeugdstelsel te verbeteren, te versimpelen en financieel houdbaar te maken. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat de meest kwetsbare kinderen verzekerd zijn van voldoende zorg. Hierbij moeten we inzetten op samenwerking en uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd in regionaal verband binnen Hart van Brabant.

“We zetten bij jeugdzorg in op budget dat naar de werkvloer gaat en niet naar bureaucratie, een focus op resultaatgerichte hulp en op de zelfredzaamheid van gezinnen.”

We zoeken actief naar oplossingen om zorg naar de scholen te brengen en te zorgen voor een betere afstemming tussen onderwijs en jeugdzorg. We zien dat er kinderen zijn die zorg ontvangen, maar niet naar school gaan, de zogenoemde schoolvervangende zorg. Iedereen heeft recht op onderwijs. Daarom zetten we in op een goede samenwerking met scholen en zorg, zodat niemand tussen wal en schip valt. Dit kunnen we niet alleen omdat onze kinderen niet alleen in onze gemeente naar school gaan. We nemen het initiatief om samen met onze partners in het onderwijs en de (jeugd-)zorg onze kinderen zoveel en zo snel als mogelijk onderwijs in combinatie



met zorg te laten volgen.

Voor jongeren krijgt jongerenwerk een duidelijke en herkenbare plek binnen het sociaal beleid, in samenhang met onderwijs en zorg. Hierdoor kunnen signalen eerder worden opgepakt en kan preventief worden gewerkt aan ontwikkeling, participatie en zelfredzaamheid. Zo investeren we in een sterke en veilige basis voor jeugd en jongeren.

Bestaanszekerheid, meedoen en sociale veiligheid voor iedereen

We zetten in op het versterken van de bestaanszekerheid van inwoners door armoede en schulden in een vroeg stadium effectief aan te pakken. We richten ons op vroegsignalering, toegankelijke ondersteuning en het beperken van onnodige bureaucratie. Daarbij werken we aan ontschotting, zodat ondersteuning op het gebied van inkomen, jeugd, zorg, onderwijs, werk en wonen beter op elkaar aansluiten en inwoners sneller en doelgerichter worden geholpen.

“We zetten in op het vergroten van de toegankelijkheid van sociale regelingen. We kennen regelingen automatisch toe waar mogelijk. De gemeente neemt een proactieve houding aan zodat inwoners niet steeds zelf de weg hoeven te zoeken. Het verminderen van bureaucratie, versnippering en herhaalde aanvragen dringen we zo veel mogelijk terug. We stimuleren het werken vanuit één samenhangend systeem in plaats van uit losse regelingen.”

Tijdens wachttijden in de zorg zet de gemeente doelgericht overbruggingszorg in. Deze tijdelijke ondersteuning is erop gericht te voorkomen dat problemen verergeren terwijl inwoners wachten op passende zorg. Deze overbruggingszorg bestaat uit begeleiding, coaching, daginvulling en praktische ondersteuning. We organiseren deze overbruggingszorg tijdelijk en als één geheel. Dat doen we samen met partners uit de zorg en welzijn en met scholen, bijvoorbeeld met schoolmaatschappelijk werk. Zo blijven bijvoorbeeld kinderen en jongeren in beeld en kunnen zij zich blijven ontwikkelen. Partners zoals R Newt kunnen hierbij een verbindende rol vervullen, vooral voor jongeren, door begeleiding te bieden en de koppeling te maken tussen onderwijs, welzijn en participatie. We maken hierover duidelijke afspraken over

rollen, verantwoordelijkheden en beoogde resultaten binnen de bestaande financiële kaders. We werken aan een gemeente waarin vrouwen zich veilig voelen, zowel in de openbare ruimte als in de thuissituatie, door in te zetten op preventie, goede signalering en effectieve samenwerking met partners.

Ontwikkeling sterk lokaal team en bekendheid loket Wegwijs

De doorontwikkeling van een sterk lokaal team binnen het sociaal domein is belangrijk. We zetten daarom in op meer wijkgericht werken, waardoor de sociale problemen in de wijken nog beter zichtbaar worden. Hierbij zetten we in op samenwerking tussen zorgorganisaties en de gemeente.

Loket Wegwijs is een belangrijke speler in de toegang tot zorg. Als inwoner kun je daar laagdrempelig terecht met je ondersteuningsvraag. Nog niet alle inwoners weten de weg naar het Loket goed te vinden. Daarom vergroten we de bekendheid en vindbaarheid van Loket Wegwijs.

Ontschotten Sociaal Domein

Het sociaal domein maakt het grootste deel uit van de gemeentebegroting. Daarom moet het transparant, doelgericht en financieel beheersbaar zijn. We blijven werken aan nog duidelijkere kaders, beter meetbare resultaten en innovatiever beleid waarin de mens centraal staat. Zo ontwikkelen we een toekomstbestendig sociaal domein. We helpen inwoners die ondersteuning nodig hebben. We doen dit efficiënt, effectief en met oog voor eigen verantwoordelijkheid.

“We benaderen zorg, welzijn en sport integraal, in plaats van als losse domeinen. Hierbij focussen we op preventie en positieve gezondheid. We versterken sociale netwerken en zorgen dat inwoners mee (kunnen) doen, bijvoorbeeld via sport en verenigingen. We maken keuzes die niet alleen naar de korte-termijncosten kijken, maar naar maatschappelijk rendement op de lange termijn.”

We zetten bij deze ontschotting van het sociaal domein verder in op sportstimulering middels projecten en activiteiten, gratis cultuurprogramma voor de jeugd van 4-18 jaar en de koppeling met het onderwijs gericht op mentale veerkracht. We combineren



informatie uit alle delen van het sociaal domein. Zo krijgen we een goed beeld van de belangrijkste uitdagingen op alle leefdomeinen.

Woonzorgcirkels

We omarmen initiatieven als woonzorgcirkels. Dit zijn collectieve woonvormen, vaak gericht op ouderen en/of mensen met een beperking, waarbij bewoners zelf een groep vormen en zelf het omkijken naar elkaar organiseren. Naast de collectieve woonvorm is het ook mogelijk dat mensen die dicht bij elkaar wonen, bijvoorbeeld in dezelfde straat, een woonzorgcirkel starten. Deze cirkels zijn een goed voorbeeld van het versterken van de sociale netwerken in Moergestel, Oisterwijk, Haaren en Heukelom. Met de toenemende vergrijzing en andere uitdagingen is het belangrijk dat mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen waar mogelijk.

Participatie

Mensen krijgen de ruimte om, vanuit hun individuele talenten en mogelijkheden, te werken aan hun eigen ontwikkeling en loopbaan. Zo kunnen inwoners volwaardig meedoen in de Oisterwijkse samenleving en vanuit hun kennis, ervaring en inzet een waardevolle bijdrage leveren op sociaal, maatschappelijk en economisch vlak.

Opvang en inburgering

We willen maximaal resultaat halen uit de onderlinge samenhang tussen opvang, inburgering en participatie. Daarbij zetten we alle maatschappelijke en economische netwerken, organisaties en platformen in die we tot onze beschikking hebben. Dit zodat iedereen vanuit ieders individuele talenten een zinvolle bijdrage aan zijn eigen ontwikkeling en loopbaan kan geven.

Cultuur en sport

Cultuur is van grote waarde voor onze gemeente en biedt inwoners ruimte voor ontplooiing, zelfverwezenlijking en het ontwikkelen van talenten. Tegelijk draagt cultuur bij aan sociale samenhang en stimuleert het inwoners actief mee te doen in de samenleving. Muziek- en cultuuronderwijs ondersteunen we, zodat talent zich kan ontwikkelen en ieder kind kan meedoen.

In onze gemeente stimuleren we een gezonde en actieve leefstijl door sport en beweging leuk en toegankelijk te maken voor iedereen. We blijven werken aan een sterke, duurzame en vitale lokale sportinfrastructuur en een sport- en beweegvriendelijke openbare ruimte.

Streekomroep

We staan positief tegenover de vorming van streekomroepen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de lokale omroeporganisaties hun doelgroepen goed kunnen blijven vertegenwoordigen. Van groot belang is dat de breed gedragen lokale, sociaal maatschappelijke rol, die alle omroepen tot in de haarvaten van hun omgeving vervullen, overeind blijft. Nieuwe omroepmogelijkheden (streaming, uitzending op YouTube of via andere internetmogelijkheden etc.) moeten worden gestimuleerd. Als gemeente stellen wij ons faciliterend op, zodat de lokale omroeporganisaties kunnen voortbestaan.

Tiliander, Den Boogaard, Den Domp

Onze cultuur- en ontmoetingscentra, Tiliander, Den Domp en Den Boogaard, zijn waardevolle lokale ontmoetingsplaatsen voor inwoners. Ze blijven gezond en toekomstbestendig door duidelijke prestatieafspraken over programmering, financiën en maatschappelijke doelen. Voorwaarde is dat ze een gezonde exploitatie hebben die het besteden van gemeenschapsgeld rechtvaardigt, bijvoorbeeld met subsidiegelden voor de huur van de accommodatie. De exploitanten zijn rechtstreeks verantwoordelijk voor deze zaken. Als gemeente gaan we niet op de uitvoeringsstoel zitten. Die is bij de exploitanten geborgd.

Wel zetten we signalen uit de samenleving om in concrete actie, door verbinding te leggen met alle betrokken partijen, zoals gebruikers en exploitanten. Een voorbeeld daarvan is de wens om in Den Boogaard nog meer een huiskamerbeleving te creëren, waarin een actieve rol voor gebruikers en inwoners is weggelegd. We onderzoeken samen met betrokkenen hoe we dit vorm kunnen geven zodat recht gedaan wordt aan de wens van inwoners om die huiskamerfunctie voor Moergestel beter te realiseren.



Kompasprojecten

In navolging op de vorige periode benoemen we een aantal majeure (lopende) projecten en ontwikkelingen waarop we prioriteren:

- Bouwplannen:
 - ◊ De Leye/Beekdal Park, Kartonnagefabriek, KVL-Noord, Pannenshuur VI en de Ambachtstraat in Oisterwijk
 - ◊ Boeke Heesters en Haarendael (met behoud gedenkplaats) in Haaren
 - ◊ Oostelvoortjes II/Heiligeboom en Nieuwenhof in Moergestel
- Gebiedsontwikkeling Vennenlaan
- Realisatie van nieuw gemeenschapshuis Den Domp
- Ontwikkeling huidige locatie Den Domp
- Verkeersplan Moergestel
- De ontwikkeling van de milieustraten
- Gebiedsontwikkeling bedrijventerrein Beneluxstraat
- Nieuw gemeentehuis/voormalig pand Rabobank
- Herontwikkeling de Lind 44
- Openluchtwemvoorziening

Bijlage 1: inbreng partijen en terugkoppeling

Inhoudelijke inbreng n.a.v. [bijeenkomst 23-04-2026](#)

De inbreng van de partijen is schuingedrukt weergegeven. In **rood** staat de wijze van verwerking in het akkoord.

PRO

1. De gemeente dient de samenleving

De gemeente is er voor de inwoners, niet andersom. Dat betekent dat beleid en uitvoering moeten leiden tot:

- Inwoners die tevreden zijn met de kwaliteit, begrijpbaarheid en helderheid van de terugkoppelingen van de gemeente (ook als het antwoord 'nee' is)*
- Een begrijpelijke, toegankelijke en benaderbare gemeente*

Opgenomen als bestuurlijk uitgangspunt.

2. Ontschotten van welzijn, zorg en sport

De gemeente moet zorg, welzijn en sport integraal benaderen, in plaats van als losse domeinen:

- Focus op preventie en positieve gezondheid;*
- Versterk sociale netwerken en zorg dat inwoners mee (kunnen) doen (bijvoorbeeld via sport en verenigingen);*
- Maak keuzes die niet alleen naar korte-termijncosten kijken, maar naar maatschappelijk rendement op de lange termijn*

Overgenomen onder het thema 'Ontschotten sociaal domein'.

3. Toewerken naar 25% van de woningvoorraad als sociale huur

Leg vast dat:

- Er doelgericht (met een ingroeipad) wordt toegewerkt naar 25% sociale huur in de totale woningvoorraad*
- Sociale koop geen volwaardig alternatief is voor sociale huur*

Niet overgenomen. Om planvorming realistischer en haalbaarder te maken, is er gekozen om deze uitgangspunten te hanteren:

- Minimaal 30% sociale woningbouw**
- Minimaal 40% middenhuur en betaalbare koop**
- Maximaal 30% woningen hoog segment**

4. Vergroot de toegankelijkheid van sociale regelingen

Laat het akkoord richting geven aan:

- Het automatisch toekennen van regelingen waar mogelijk*
- Een proactieve houding van de gemeente zodat inwoners niet steeds zelf de weg hoeven te zoeken*
- Het verminderen van bureaucratie, versnippering en herhaalde aanvragen*
- Werken vanuit één samenhangend systeem i.p.v. losse regelingen*

Overgenomen onder het thema 'Bestaanszekerheid, meedoen en sociale veiligheid voor iedereen'.

5. Voorrang voor langzaam verkeer: maak van Oisterwijk een fiets- en wandelgemeente

Ga in op:

- *Hoe de gemeente structureel voorrang geeft aan fietsers en voetgangers*
- *Hoe verkeersveiligheid wordt verbeterd door inrichting en beleid*
- *Hoe ruimte voor de auto verminderd kan worden als dit ten goede komt aan leefbaarheid en veiligheid*

Punt 1 is niet overgenomen. Uitgangspunt is om per situatie de inrichting te bekijken en te beoordelen. Hierbij is het bereikbaar houden van de dorpskernen belangrijk, ook voor de minder mobiele inwoner.

Punt 2 is overgenomen onder thema 'Verkeersveiligheid en toegankelijkheid'.

Punt 3 wordt niet volledig overgenomen maar wel aan tegemoet gekomen door in hetzelfde thema op te nemen dat "Wanneer dit ten goede komt aan de leefbaarheid en veiligheid, is vermindering van ruimte voor de auto bespreekbaar."

6. Natuurlijk groenbeheer en behoud van groen en natuur

Leg vast dat groen en natuur randvoorwaardelijk zijn en niet als sluitpost behandeld moeten worden:

- *Gemeentelijke plannen niet mogen leiden tot afname van groen of biodiversiteit;*
- *Natuurlijk en ecologisch groenbeheer het uitgangspunt is;*
- *Natuur, bodem en water worden meegenomen in ruimtelijke keuzes;*
- *Groen niet alleen in het buitengebied, maar ook in kernen en wijken wordt beschermd en versterkt.*

Randvoorwaardelijk zijn van groen en natuur is te strak geformuleerd met het oog op het versnellen van de woningbouw. Aan de inbreng wordt tegemoet gekomen

voor onder 'Water, bodem en natuur' als richtinggevend principe' te spreken over "Natuur is geen sluitpost, maar een volwaardig vertrekpunt".

Punten 1, 2 en 4 worden om dezelfde reden niet volledig overgenomen maar aan tegemoetgekomen door het opnemen van de zinnen "Gemeentelijke plannen moeten rekening houden met het minimaliseren van een afname van groen of biodiversiteit" en "We zetten waar mogelijk in op natuurlijk en ecologisch groenbeheer en het versterken van groen in het buitengebied en in kernen en wijken".

Punt 3 is overgenomen onder het speerpunt 'Water, bodem en natuur' als richtinggevend principe'.

CDA

1. Versnellen van de woningbouw

Zet voor het versnellen van de woningbouw in het akkoord in op:

- *Extra ambtelijke capaciteit voor de snelle behandeling en actieve begeleiding van woningbouwprojecten, ook voor kleinschaligere initiatieven (zoals CPO's)*
- *Actiever/situationeel grondbeleid dat gericht is op het benutten van strategische kansen voor aankoop en herbestemming van geschikte gronden voor woningbouw*
- *Strakkere borging van prestatieafspraken met woningcorporaties*
- *Een extra wethouder met expliciete focus op woningbouw*

Punten 1 en 3 overgenomen onder het thema 'Woningbouwversnelling en ruimte voor CPO's'.

Punt 2 overgenomen onder het thema 'Grondbeleid'.

Punt 4 is niet overgenomen. Het knelpunt bij realiseren woningbouw zit niet op onvoldoende bestuurlijke druk of betrokkenheid maar bij andere aspecten zoals afhankelijkheid andere partijen (zoals ontwikkelaars) en bezwaarprocedures.

2. Richting geven aan ontwikkelingen in het buitengebied

Neem op hoe we de ontwikkelingen in het buitengebied voor ons zien, waar we als gemeente actief op wil sturen en waar we perspectief willen bieden als het gaat om het naast elkaar laten bestaan en versterken van:

- *Natuur en biodiversiteit,*
- *Agrarische activiteiten,*
- *Toerisme en recreatie*

Daarbij moeten ook expliciet worden betrokken:

- *De woningbouwopgave, waarvan een deel zijn beslag zal krijgen in of in de nabijheid van het buitengebied.*
- *De vraag hoe een openlucht zwemvoorziening past binnen de gewenste ontwikkeling van recreatie, landschap en leefbaarheid in en rond het buitengebied.*

Zet hiervoor de volgende stappen:

- ◇ *Marktonderzoek (behoefte, verwachte bezoekers en schaal)*
- ◇ *Bezien hoe zwemlocatie zich zou verhouden tot recreatieparken en andere recreatieve functies*
- ◇ *Neem de mogelijkheid van exploitatie door een derde partij expliciet mee*

We kiezen ervoor de lijnen te volgen die zijn uitgezet voor de thema's natuur en biodiversiteit, agrarische activiteiten, toerisme en recreatie voor het buitengebied in de Visie Toerisme en Recreatie, Economische Visie, Koersdocument Oostflank en Visie Buitengebied. Dit is een goede basis. We staan altijd open voor het gesprek over het buitengebied als er nieuwe inzichten zijn.

Wat betreft woningbouw wordt aan dit punt tegemoet gekomen door de mogelijkheid tot woningbouw in het buitengebied te benoemen door de zin “Dat betekent verdichten waar het kan, zorgvuldig uitbreiden waar het nodig is en altijd met respect voor bodem, water, natuur en cultuurhistorie” onder het speerpunt ‘Betaalbare woningbouw: van plannen naar realisatie’.

De openluchtzwemvoorziening wordt meegenomen als kompasproject.

3. Verbeteren van de verbinding tussen gemeente en inwoners

Zorg voor tijdige en duidelijke communicatie over nieuwe en lopende ontwikkelingen.

Inwoner (en ook de raad) moeten vroeg betrokken worden bij plannen.

Meer transparantie over besluiten en keuzes, zodat inwoners weten:

- *Wat er speelt.*
- *Wat er met hun inbreng gebeurt.*

Overgenomen onder het thema ‘Communicatie en dienstverlening’.

Algemeen Belang

Geen inhoudelijke inbreng gegeven.

Forum voor Democratie

1. Directe democratie

- *Invoeren van lokale referenda*
- *Inzetten op (bindende) inwonerparticipatie bij grote dossiers*

Punt 1 niet overgenomen. Het centraal stellen van inwonersparticipatie vinden we een betere manier om inwoners te betrekken en samen te werken aan zorgen,

initiatieven en wensen dan het organiseren van lokale referenda, die veel tijd en geld kosten.

Punt 2 aan tegemoet gekomen door dit te benoemen onder het thema 'participatie'. Inwonerparticipatie is al verplicht bij grote dossiers.

2. Wonen en asiel

- *Prioriteit voor eigen inwoners op de woningmarkt, met name voor senioren en starters*
- *Geen voorrangpositie meer voor statushouders*
- *Stop extra asielopvang*

Punt 1 loopt via de aangenomen motie 438 inclusief afdoening. We blijven deze voortgang volgen.

Punt 2 volgen we niet. We moeten voldoen aan de landelijke taakstelling op het gebied van het huisvesten van statushouders.

Punt 3 volgen we niet. Oisterwijk levert, binnen de wettelijke kaders en met oog voor draagvlak, een zorgvuldige bijdrage aan de opvang van nieuwkomers. Daarbij streven we naar een goede balans tussen menswaardige opvang, leefbaarheid in onze dorpen en uitvoerbaarheid voor de gemeente.

3. (Jeugd)zorg

- *Budget naar de werkvloer, niet naar bureaucratie*
- *Focus op resultaatgerichte hulp*
- *Focus op zelfredzaamheid van gezinnen*

Overgenomen onder het thema 'Jeugdzorg en jongerenwerk'.

WIJ! Oisterwijk

Geen inhoudelijke inbreng gegeven.

Procesmatige inbreng

Naast inhoudelijke inbreng op thema's voor het akkoord, is er ook procesmatige input gegeven. Deze vatten we hieronder samen en voorzien we van een terugkoppeling:

1. Oproep voor meer dan drie wethouders

Een aantal partijen heeft aangegeven het aantal wethouders uit te willen breiden naar vier. Enerzijds om een coalitie van vier partijen mogelijk te maken maar ook om inhoudelijke redenen zoals de vele uitdagingen die er momenteel zijn en het kunnen aanwijzen van een wethouder voor specifiek het dossier woningbouw.

Deze afweging is eerder aan bod gekomen in het verkenningsverslag- en advies van de informateur.

2. Open sollicitatie voor wethouders

Een aantal partijen heeft aangegeven een open sollicitatieprocedure te willen voor de wethouders in plaats van voorgedragen wethouders. Dit zou de kwaliteit ten goede komen en zorgen voor breder draagvlak.

Iedere partij heeft hier een eigen afweging in gemaakt en daar is niet voor gekozen.

3. Deelnemen aan coalitie / brede coalitie

Een aantal partijen geeft aan, aan te willen sluiten bij de coalitie. Een stevigere basis wordt hierbij genoemd als argument en ook de grote inhoudelijke overeenkomsten tussen de partijen. Ook is voorgesteld niet te werken met coalitie/oppositie maar met een raadsbreed akkoord.

Deze afweging is eerder aan bod gekomen in het verkenningsverslag- en advies van de informateur.

4. Open en constructieve houding richting oppositie

Oproep is gedaan voor het aannemen van een open en constructieve houding van het college en de coalitie voor wat betreft plannen en initiatieven van de oppositie.

Dit is volledig onderschreven in het voorwoord en in de uitgangspunten.